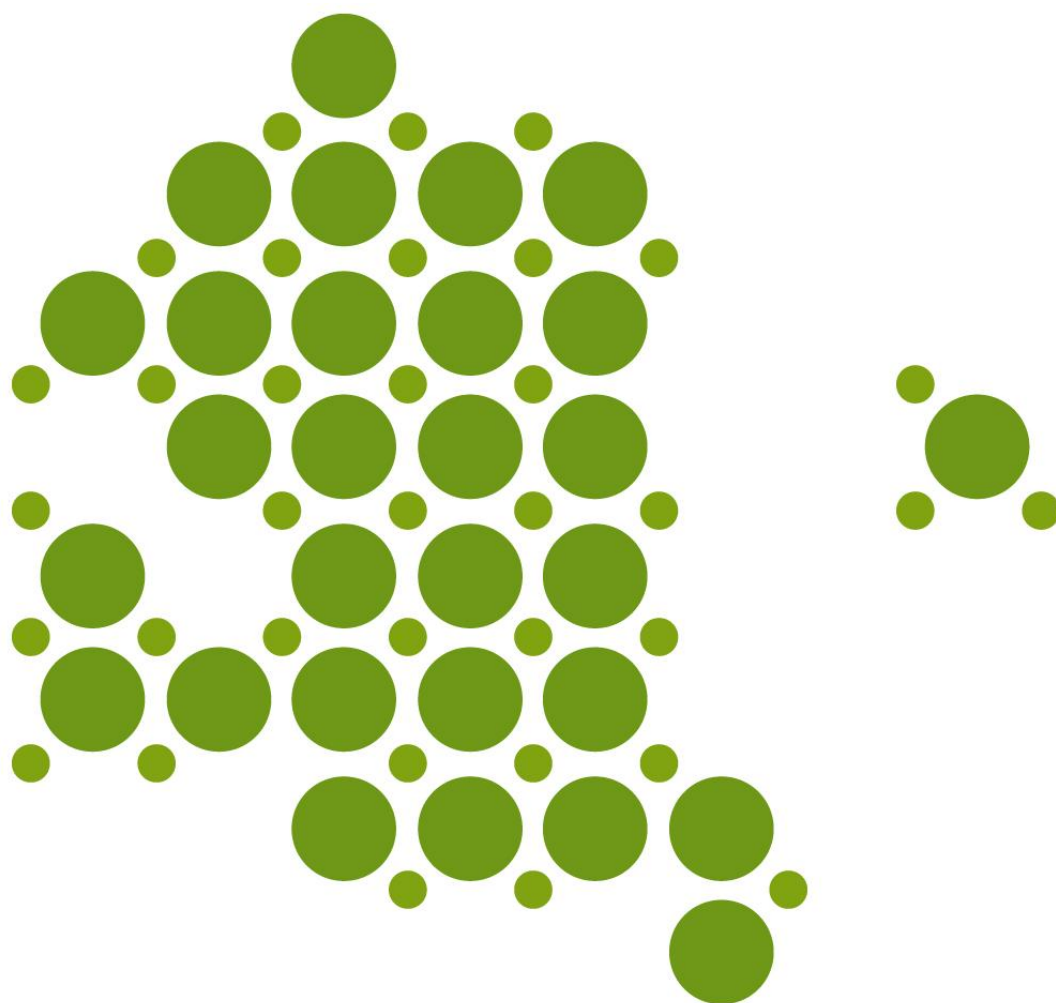

Bilag 5 - Udviklingsstrategi 2015

De mest specialiserede tilbud i Udviklingsstrategi 2015

**Kommuner i hovedstadsregionen og Region
Hovedstaden**

2015

Indledning

Udviklingsstrategi 2015 omfatter ni tilbud på henholdsvis børne- og ungeområdet og voksenområdet, som er defineret som mest specialiserede tilbud, der har behov for en særlig tværkommunal opmærksomhed. De ni tilbud er udvalgt på baggrund af deres grad af opfyldelse af seks specifikke kriterier. De seks kriterier samt de ni udvalgte tilbud gennemgås nedenfor.

For de mest specialiserede tilbud er formuleret en række fælleskommunale procedurer og tiltag, som skal bidrage til at sikre at disse tilbud får en særlig tværkommunal opmærksomhed, herunder om nødvendigt at sikre de mest specialiserede kompetencer i disse tilbud bevares og udvikles. De fælleskommunale procedurer og tiltag indgår i Styringsaftale 2015¹ og gennemgås ligeledes nedenfor.

Opstillingen af kriterier og udvælgelsen af tilbud tager udgangspunkt i en omfattende kortlægning af de mest specialiserede tilbud foretaget i 2012 og 2013. Afrapporteringen fra kortlægningen kan findes på www.rammeaftale-h.dk.

Tilbuddene i Udviklingsstrategi 2015 er i forvejen defineret som højt specialiserede tilbud, og er derfor tilbud, der kræver et stort befolkningsgrundlag og anvendes af mange kommuner. De mest specialiserede tilbud skal således betragtes som en delmængde af tilbuddene omfattet af udviklingsstrategien. De lands- og landsdelsdækkende tilbud samt sikrede afdelinger betragtes ikke som mest specialiserede tilbud, da disse tilbud er særskilt defineret i bekendtgørelser og i forvejen har særlige vilkår og finansieringsformer.

Kriterier for definition af de mest specialiserede tilbud

Der er opstillet seks kriterier, der beskriver de særlige karakteristika og behov hos målgrupperne, som de mest specialiserede tilbud skal kunne imødekomme. Et givent tilbud leve op til følgende regel for opfyldelse af de seks kriterier for at blive defineret som mest specialiseret:

Regel: *Tilbuddet skal kunne opfylde **mindste fem** ud af samtlige seks kriterier, førend tilbuddet kan defineres som mest specialiseret.*

Det skal understreges, at selvom et givent tilbud ikke lever op til kriterierne, vil det i langt de fleste tilfælde fortsat være omfattet af udviklingsstrategien, og dermed den særlige fælleskommunale opmærksomhed dette medfører. Der vil altså ikke være tale om, at tilbuddet mister den status som højt specialiseret tilbud, som tilbuddet allerede har i dag.

Nedenfor gennemgås de seks kriterier enkeltvist i skematisk form. Kriterium 1 er beskrevet selvstændigt for henholdsvis børne- og ungeområdet og voksenområdet, da udgangspunkterne for de to områder er forskellig.

¹ Procedurer og tiltag for de mest specialiserede tilbud vil indgå i Styringsaftale 2014. Da Styringsaftalen først vil foreligge godkendt den 15. oktober 2013, er procedurer og tiltag undtagelsesvist også beskrevet i Udviklingsstrategi 2014. I fremtidige rammeaftaler vil procedurer og tiltag alene fremgå af styringsaftalen.

Kriterium 1 (Børn og unge)	<i>Målgrupperne skal være af en så lille volumen, at hyppigheden af tilfælde i den enkelte kommune er meget lille. Defineret som i gennemsnit maksimalt 0,5 tilfælde om året pr. 1.000 indbyggere i alderen 0-17 år.</i>
Kriterium 1 (Voksen)	<i>Målgrupperne skal være af en så lille volumen, at hyppigheden af tilfælde i den enkelte kommune er meget lille. Defineret som i gennemsnit maksimalt 0,5 tilfælde om året pr. 10.000 indbyggere i alderen 18-64 år.</i>
Beskrivelse	Formålet med dette kriterium er at kunne adskille de tilbud, som er målrettet de helt små målgrupper fra de øvrige tilbud i Udviklingsstrategien. Definitionen af en lille volumen giver en indikation af omfanget, der kan anvendes som retningsgivende ved konkrete vurderinger af tilbud.
Eksempel	Målgrupper, som har en så lille volumen, at den enkelte kommune kun sjældent oplever at have borgere inden for målgruppen, og ofte kan der gå flere år imellem tilfældene i kommunen.

Kriterium 2	<i>Målgrupperne skal have en høj kompleksitetsgrad, defineret som minimum fire svære kompleksiteter af længevarende karakter.</i>
Beskrivelse	Formålet med dette kriterium er at kunne adskille de tilbud i Udviklingsstrategien, som er målrettet de målgrupper med den højeste kompleksitet. Panelerne har sat grænsen ved minimum fire svære kompleksiteter af længevarende karakter. Længevarende karakter kan også dække over en kronisk tilstand, hvor der ikke nødvendigvis er udsigt til forbedring af borgerens funktionsevne, eller hvor forbedringen kræver en varig vedligeholdelse. Hvornår en kompleksitet kan betegnes som værende svær vil primært afhænge af graden af funktionsnedsættelsen. På børne- og ungeområdet kan en svær kompleksitet af længevarende karakter også være knyttet til de familiemæssige ressourcer.
Eksempler	<ul style="list-style-type: none"> - Børn og unge med samtidige svære kompleksiteter såsom svære fysiske funktionsnedsættelser kombineret med svære psykiske lidelser, stærk udadreagerende adfærd og svage familieressourcer. - Voksne med samtidige svære kompleksiteter så som svær udviklingshæmning kombineret med stærke personlighedsforstyrrelser samt en særlig udadreagerende og selvskadende adfærd. - Ovenstående eksempler er ikke udtømmende for, hvad der kan defineres som værende svære kompleksiteter. Vurderingen af, hvad der kan betragtes som værende en svær kompleksitet, bør baseres på konkrete vurderinger af et givent tilbuds målgruppe, hvilket fx kan foretages af en nedsat task force (jf. afsnit 6).

Kriterium 3	<i>Det vurderes nødvendigt at have et tilbud for pågældende målgrupper i hovedstadsregionen for at sikre selvforsyningen i regionen.</i>
Beskrivelse	Formålet med dette kriterium er at definere de tilbud, som varetager en bestemt funktion over for en bestemt målgruppe, som vurderes nødvendig at have til stede i hovedstadsregionen. Nødvendigheden kan være betinget af, at funktionen vurderes som uundværlig af hensyn til bevarelse af kompetencer og viden i regionen m.v. Den pågældende målgruppe, som tilbuddet er målrettet, behøver ikke at have en bestemt størrelse eller en høj kompleksitet for at falde ind under dette kriterium.

Kriterium 4	<i>Målgruppernes høje kompleksitet og behov for helt særlig støtte og behandling betyder, at målgruppens behov ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.</i>
Beskrivelse	Formålet med dette kriterium er at afgrænse de målgrupper, hvis behov ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen, og dermed også andre tilbud i udviklingsstrategien.

Kriterium 5	<i>For at kunne opretholde og udvikle tilbuddet samt sikre rentabel drift skal tilbuddet have hele hovedstadsregionen som optageområde.</i>
Beskrivelse	Formålet med dette kriterium er at afgrænse de tilbud, som er afhængige af et optageområde på størrelse med hovedstadsregionen for at kunne drives rentabelt og fagligt.
Kriterium 6	<i>Tilbuddene skal kunne dække målgruppernes særlige behov for specialiseret støtte og behandling gennem særlige fysiske rammer, særligt specialiserede kompetencer og/eller anvendelse af avanceret velfærdsteknologi.</i>
Beskrivelse	Formålet med dette kriterium er, at definere de tilbud, som imødekommer målgruppernes helt særlige behov gennem tilbuddets fysiske rammer, specialiserede kompetencer samt anvendelse af avanceret velfærdsteknologi.
Eksempler	<u>Fysiske rammer:</u> Skærmede enheder, særligt aldersrettede miljøer, særligt rummelige omgivelser med plads til fysiske aktiviteter/udfoldelser, åbne vidder m.v. <u>Specialiserede kompetencer:</u> Ekspertviden hos enkelte medarbejdere og specialiserede tværfaglige kompetencer i sammensætningen af personalegruppen, der gør at målgruppen kan støttes og udvikles, anvendelse af anerkendte metoder, særlig viden om retsanbragte voksne, særlig tilgang til familie og pårørende m.v. Samtidig er et fokus på udviklingsperspektivet hos borgerne væsentligt. <u>Avanceret velfærdsteknologi:</u> Anvendelse af spiseroboter, kommunikationshjælpemidler m.v. Ovenstående eksempler er ikke udtømmende, for hvad der kan defineres som værende nødvendigt for at imødekomme målgruppernes helt særlige behov. Definitionen afhænger af konkrete vurderinger af et givent tilbuds indsatser.

De mest specialiserede tilbud på børne- og ungeområdet

På baggrund af de opstillede kriterier er for 2015 udvalgt tre selvstændige tilbud målrettet målgrupper på børne- og ungeområdet med helt særlige karakteristika og behov for specialiseret støtte og behandling, som det vurderes lever op til kriterierne på indeværende tidspunkt. Tilbuddene gennemgås nedenfor enkeltvis i skematisk form. Udvælgelsen af tilbud er et udtryk for et øjebliksbillede af de eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.

To af de udvalgte tilbud er helhedstilbud, som omfatter flere tilbud efter paragrafferne i Serviceloven og Folkeskoleloven (fx § 32, § 66 nr. 6 og § 20 stk. 2), og som i sig selv er vurderet helt unikke. Tilbuddene er følgende (i ikke-prioriteret rækkefølge):

- ▶ Børnecenter for Rehabilitering
- ▶ Nødebogård
- ▶ Sofieskolen.

Nedenfor beskrives de udvalgte tilbud på børne- og ungeområdet enkeltvis i forhold til målgruppe, driftsherre, opfyldelse af kriterier samt øvrige opmærksomhedspunkter.

Tilbud:	Børnecenter for Rehabilitering	
Paragraf:	Ambulant behandlingstilbud tilbud (SEL § 11 stk. 4, SUL § 20 stk. 3 og § 140)	
Målgruppe:	Børn og unge med erhvervet hjerneskade	
Driftsherre:	Region Hovedstaden	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
1. <i>Volumen</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde ikke aktuelt overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 1.000 borgere inden for aldersgruppen.
2. <i>Kompleksitet</i>	Nej	- Tilbuddets målgruppe er børn og unge med erhvervet hjerneskade. Der er ikke nødvendigvis tale om en høj kompleksitet i målgruppen i forhold til definitionen i kriteriet. Tilbuddet lever derfor på nuværende tidspunkt ikke op til kriteriet.
3. <i>Selvforsyning i regionen</i>	Ja	- Tilbuddet sælger pladser til kommuner i hovedstadsregionen og i region Sjælland. Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. <i>Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe har så særlige behov, at behovene ikke aktuelt kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.
5. <i>Optageområde</i>	Ja	- Tilbuddet har behov for et optageområde svarende til minimum hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.
6. <i>Varetagelse af særlige behov</i>	Ja	- Tilbuddet har helt særlige fysiske rammer, som er målrettet målgruppens særlige behov. - Tilbuddet tilbyder højt specialiserede, intensive forløb, omfattende sproglig og fysisk træning, kognitiv rehabilitering i fase 3 genoptræning m.v. - Tilbuddet har en tværfaglig sammensætning af specialiserede personalekompetencer. - Tilbuddet yder desuden sparring (konsulentbistand) til kommuner.
<i>Særlig opmærksomhed</i>		- Centret har uklare snitflader til Center for Hjerneskade, hvilket bør afklares. - Kommunerne har generelt begrænset kendskab til centerets ydelser og resultater. - Centret har de seneste år måtte nedlægge pladser på grund af faldende efterspørgsel.

Tilbud:		Nødebogård
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 36, § 66 nr. 6 inkl. aflastning, FSL § 20 stk. 2)	
Målgruppe:	Børn og unge med sværest grad af sindslidelse	
Driftsherre:	Region Hovedstaden	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
1. Volumen	Ja	- Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 1.000 borgere inden for aldersgruppen.
2. Komplexitet	Ja	- Tilbuddets målgruppe er typisk unge med sværest grad af sindslidelse. Der er tale om de svageste inden for målgruppen med lavest funktionsniveau, som omfatter unge med multiple kompleksiteter. Tilbuddet opfylder på nuværende tidspunkt kriteriet.
3. Selvforsyning i regionen	Ja	- Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud	Ja	- Tilbuddets målgruppe har, grundet sin høje kompleksitet, så særlige behov, at behovene ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen. Der findes ikke på nuværende tidspunkt et tilsvarende miljø for unge med netop denne problemstilling i regionen.
5. Optageområde	Ja	- Tilbuddet har behov for et optageområde svarende til hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.
6. Varetagelse af særlige behov	Ja	- Særlig høj specialiseret viden og videnmiljø (tværfagligt). - Særlig tæt samarbejde med psykiatrien og sammensætningen af faglige kompetencer er afgørende for tilbuddets særlige funktion.
Særlig opmærksomhed		- Tilbuddet har, som følge af ændret efterspørgsel, justeret følgende i løbet af 2012: Afdeling for små børn er lukket, der er foretaget en opjustering af dagbehandling, og etableret en mindre voksenafdeling.

Tilbud:	Sofieskolen	
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 32, § 36, § 66 nr. 6, FSL § 20 stk. 2)	
Målgruppe:	Børn og unge med laveste funktionsniveau inden for autisme samt kognitiv udviklingshæmning	
Driftsherre:	Gladsaxe Kommune	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
<i>1. Volumen</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde ikke aktuelt overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 1.000 borgere inden for aldersgruppen.
<i>2. Komplexitet</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er børn og unge med de laveste funktionsniveauer inden for autisme samt kognitiv udviklingshæmning, og dermed svære og multiple kompleksiteter. Tilbuddet lever på nuværende tidspunkt op til kriteriet.
<i>3. Selvforsyning i regionen</i>	Ja	- Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
<i>4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud</i>	Ja	- Helhedstilbuddet til denne målgruppe, som det ses på Sofieskolen, findes ikke på nuværende tidspunkt i andre tilbud i hovedstadsregionen. Målgruppens helt særlige behov kan på nuværende tidspunkt ikke imødekommes i andre eksisterende tilbud.
<i>5. Optageområde</i>	Ja	- Tilbuddet modtager i dag børn og unge fra hele Sjælland, og har brug for et optageområde af hovedstadsregionens størrelse.
<i>6. Varetagelse af særlige behov</i>	Ja	- Særligt aldersrettede miljøer for målgruppen. Det er helhedstilbuddet og sammenhængen mellem de forskellige tilbud, som gør Sofieskolen unik. - Særlig socialpædagogisk tilgang og specialiseret viden om den afgrænsede målgruppe.
<i>Særlig opmærksomhed</i>		- Faldende efterspørgsel efter skolens tilbud om specialbørnehave og døgntilbud, hvilket udfordrer skolens mulighed for rentabel drift. - Tilbuddet påtænker nedjustering af døgnpladser fra 27 til 20 pladser. - Skolens dagtilbud har tæt på fuld belægning.

De mest specialiserede tilbud på voksenområdet

På baggrund af de opstillede kriterier er der på voksenområdet udvalgt seks selvstændige tilbud målrettet målgrupper med helt særlige karakteristika og behov for specialiseret støtte og behandling, som på indeværende tidspunkt lever op til kriterierne. Udvælgelsen af tilbud er et udtryk for et øjebliksbillede af de eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.

Flere af de seks tilbud er helhedstilbud, som omfatter flere tilbud efter paragrafferne i Serviceloven (fx SEL § 104, § 107 og § 108). Fire af tilbuddene er vurderet helt unikke, mens de resterende to tilbud er målrettet samme målgruppe. Således er der tale om seks tilbud, som er målrettet fem helt særlige målgrupper. Tilbuddene er følgende (i ikke-prioriteret rækkefølge):

- ▶ Blindenetværket
- ▶ Bredegård Døv/blindeafdeling
- ▶ Jonstrupvang
- ▶ Rønnegård
- ▶ Stokholtbuen og Lyngdal.

Årsagen til, at der i det ene tilfælde er udvalgt to tilbud inden for samme målgruppe er, at disse tilbud begge på nuværende tidspunkt vurderes at leve op til kriterierne inden for den pågældende målgruppe, og samtidig er der stor efterspørgsel efter disse to tilbud. I den forbindelse skal det understreges, at der ikke nødvendigvis vil være behov for mere end ét tilbud målrettet de respektive målgrupper, såfremt efterspørgslen falder.

Nedenfor beskrives de udvalgte tilbud på voksenområdet enkeltvis i forhold til målgruppe, driftsherre, opfyldelse af kriterier samt øvrige opmærksomhedspunkter.

Tilbud:		Blindenetværket
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 104, § 108)	
Målgruppe:	Voksne multihandicappede, der samtidig er blinde eller svagtseende	
Driftsherre:	Gentofte Kommune	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
1. Volumen	Ja	- Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere inden for aldersgruppen.
2. Komplexitet	Ja	- Tilbuddets målgruppe er voksne multihandicappede, der samtidig er blinde eller svagtseende. Der er tale om en gruppe af de allersvageste borgere med lavest funktionsniveau, som omfatter borgere med multiple kompleksiteter, herunder udviklingshæmning, fysiske handicaps, autismspektrumforstyrrelser, manglende sprog m.v. Tilbuddet lever op til kriteriet.
3. Selvforsyning i regionen	Ja	- Tilbuddet sælger pladser til kommuner i hovedstadsregionen og i region Sjælland. Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud	Ja	- Tilbuddets målgruppe, grundet sin høje kompleksitet, har så særlige behov, at behovene ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen. Der findes ikke på nuværende tidspunkt et tilsvarende miljø for personer med netop denne problemstilling i regionen.
5. Optageområde	Ja	- Tilbuddet har behov for et optageområde svarende til minimum hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.
6. Varetagelse af særlige behov	Ja	- Tilbuddet har særlige fysiske rammer, som er målrettet målgruppen. - Tilbuddet har opbygget et særligt miljø for målgruppen, hvor borgerne er inddelt i afdelinger efter aldersgrupper. - Tilbuddet er beliggende i et lukket område afskærmet fra trafik m.v. - Tilbuddet besidder specialiseret ekspertise inden for kommunikation med målgruppe, neuropædagogik (sansenstimulation). - Tilbuddet anvender særlige velfærdsteknologiske hjælpemidler.
Særlig opmærksomhed		- Der forventes på sigt faldende efterspørgsel på grund af fald i diagnose som følge af fosterdiagnostik. - Der forventes en nedjustering i antal botilbudspladser fra 40 til 24.

Tilbud:	Bredegård Døv/blindeafdeling	
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 104, § 108)	
Målgruppe:	Voksne døvblindfødte	
Driftsherre:	Region Hovedstaden	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
1. <i>Volumen</i>	Ja	- Målgruppen for tilbuddets døv/blindeafdeling er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere inden for aldersgruppen.
2. <i>Kompleksitet</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er voksne døvblindfødte. Der er tale om en af de svageste grupper af borgere med lavest funktionsniveau, som omfatter borgere med multiple kompleksiteter, herunder syns- og hørenedsættelse, udviklingshæmning m.v.
3. <i>Selvforsyning i regionen</i>	Ja	- Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. <i>Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe, grundet sin høje kompleksitet, har så særlige behov, at behovene ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen. Der findes ikke på nuværende tidspunkt et tilsvarende miljø for personer med netop denne problemstilling i regionen.
5. <i>Optageområde</i>	Ja	- Tilbuddets døv/blindeafdeling har behov for et optageområde svarende til hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.
6. <i>Varetagelse af særlige behov</i>	Ja	- Tilbuddets døv/blindeafdeling har særlige fysiske rammer, som er målrettet målgruppen. - Tilbuddets døv/blindeafdeling besidder særlig specialiseret viden om kommunikation med målgruppen, herunder taktilt tegnsprog, haptisk kommunikation m.v. - Tilbuddet døv/blindeafdeling imødekommer målgruppens behov for 1:1 støtte i alle former for aktiviteter. - Tilbuddet døv/blindeafdeling har et unikt miljø for målgruppen. - Tilbuddet døv/blindeafdeling anvender særlige velfærdsteknologiske hjælpemidler.
<i>Særlig opmærksomhed</i>		- Det er alene tilbuddets døv/blindeafdeling, der betragtes som unikt. - Tilbuddets øvrige tilbud er til dels målrettet samme målgruppe som Blindenetværket. Dog vurderer panelet, at de fysiske rammer på nuværende tidspunkt ikke er tidssvarende på Bredegård.

Tilbud:	Jonstrupvang	
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 104, § 108)	
Målgruppe:	Voksne spastikere med svære kognitive vanskeligheder og fysiske funktionsnedsættelser	
Driftsherre:	Region Hovedstaden	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
1. <i>Volumen</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere inden for aldersgruppen.
2. <i>Kompleksitet</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er voksne spastikere. Der er tale om en gruppe af de svageste borgere, med svære kognitive vanskeligheder og store fysiske funktionsnedsættelser, der ikke kan rummes i egen bolig. Tilbuddet opfylder på nuværende tidspunkt kriteriet.
3. <i>Selvforsyning i regionen</i>	Ja	- Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. <i>Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud</i>	Ja	- Hyppigheden af tilfælde inden for målgruppen er så sjældne, at hovedparten af kommunerne i hovedstadsregionen ikke kan imødekomme målgruppens behov alene eller i klynger. - Dog findes enkelstående eksempler på, at nogle kommuner godt kan varetage målgruppen inden for eget regi. Således kan det være muligt for en enkelt kommune eller en klynge af kommuner at varetage målgruppens behov.
5. <i>Optageområde</i>	Ja	- Tilbuddet sælger både pladser til kommuner i hovedstadsregionen og i region Sjælland, og har således behov for et optageområde svarende til regionens størrelse for at kunne drives rentabelt. - Dog kan det i visse tilfælde være rentabelt for en enkelt kommune eller en klynge af kommuner at drive et tilbud for målgruppen, jf. kriterium 4.
6. <i>Varetagelse af særlige behov</i>	Ja	- Tilbuddet har og udvikler særlige fysiske rammer tilpasset målgruppen samt et særligt miljø for målgruppen, hvor unge-miljøet særligt fremhæves. - Tilbuddet har en tværfaglig sammensætning af personalet, som giver mulighed for en individualiseret tilgang til målgruppen. - Tilbuddet besidder en særlig viden om kommunikation med målgruppen og stor fokus på at udvikle målgruppens egenmestring og ressourcer. - Tilbuddet anvender og deltager i udvikling af særlige teknologiske hjælpemidler, såsom spiserobotter, kommunikationshjælpemidler m.v.
Særlig opmærksomhed		- Tilbuddet har på nuværende tidspunkt venteliste. - Enkelte kommuner har etableret egne tilbud til målgruppen i eksisterende tilbud. Dette til trods opleves der et stort og vedvarende behov for at have tilbuddet til rådighed i regionen, idet det langt fra er alle kommuner i hovedstadsregionen, der på nuværende tidspunkt eller i fremtiden vil kunne imødekomme målgruppens behov.

Tilbud:	Rønnegård	
Paragraf:	SEL § 103, § 108	
Målgruppe:	Voksne med udviklingshæmning som hoveddiagnose kombineret med svære personlighedsforstyrrelser, udadreagerende og selvskadende adfærd samt personer med tilsyns- og anbringelsesdomme.	
Driftsherre:	Region Hovedstaden	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
<i>1. Volumen</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere inden for aldersgruppen.
<i>2. Komplexitet</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er voksne med udviklingshæmning som hoveddiagnose kombineret med svære personlighedsforstyrrelser, udadreagerende og selvskadende adfærd samt ikke-personfarlig kriminalitet. - Hertil har flere inden for tilbuddets målgruppe tilsyns- og/eller anbringelsesdomme. - Tilbuddet lever på nuværende tidspunkt op til kriteriet.
<i>3. Selvforsyning i regionen</i>	Ja	- Hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
<i>4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe har, grundet sin høje kompleksitet, så særlige behov, at behovene ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.
<i>5. Optageområde</i>	Ja	- Tilbuddet dækker hele hovedstadsregionen. Tilbuddet har behov for et optageområde svarende til hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.
<i>6. Varetagelse af særlige behov</i>	Ja	- Tilbuddet er beliggende i landlige omgivelser, der kan tilgodese målgruppens behov for plads og rum. - Tilbuddet besidder særlig viden om målgruppen, herunder neuropædagogik, viden om særlige juridiske forpligtelser og tilgangen til målgruppen. - Tilbuddets skærmede enheder vurderes afgørende. - Tilbuddet har tre særforanstaltninger i tilknytning til de øvrige pladser, som vurderes unikke (og overvejer at udbygge). - Tilbuddet kan etablere særlige projekter jf. SEL § 107.
<i>Særlig opmærksomhed</i>		- Efterspørgslen er på nuværende tidspunkt generelt større end udbuddet af pladser. Der kan derfor være behov for udvidelse af tilbuddet eller lignende, således at ventelisten kan reduceres.

Tilbud:	Stokholtbuen og Lyngdal	
Paragraf:	SEL § 104, § 108 (skærmede enheder/domæner)	
Målgruppe:	Voksne med svære udviklingsforstyrrelser/svær autisme og problemskabende adfærd.	
Driftsherrer:	Stokholtbuen: Ballerup Kommune; Lyngdal: Region Hovedstaden	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
1. <i>Volumen</i>	Ja	- Tilbuddenes målgruppe for de skærmede enheder/domæner er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere inden for aldersgruppen.
2. <i>Kompleksitet</i>	Ja	- Tilbuddenes målgruppe er voksne med svære udviklingsforstyrrelser/ svær autisme og problemskabende adfærd, der typisk har behov for 1:1 normering. Tilbuddenes skærmede enheder/domæner lever på nuværende tidspunkt op til kriteriet.
3. <i>Selvforsyning i regionen</i>	Ja	- Hovedstadsregionen bør have et tilbud i form af skærmede enheder/domæner til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen. Dette kriterium vægter særligt højt i panelets vurdering af disse tilbud.
4. <i>Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud</i>	Ja	- Tilbuddenes målgruppe har, grundet graden af kompleksitet, meget store vanskeligheder ved at indgå i sammenhæng med andre mennesker. Behovene hos tilbuddenes målgruppe vurderes derfor ikke at kunne imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.
5. <i>Optageområde</i>	Nej	- Der findes på nuværende tidspunkt to ligestillede tilbud med skærmede enheder/domæner, der er målrettet denne målgruppe, hvorfor dette kriterium ikke er opfyldt. På nuværende tidspunkt er der således grundlag for at drive mere end ét tilbud i regionen. Hvis efterspørgslen falder, kan der dog være behov for at genvurdere behovet for to tilbud i regionen.
6. <i>Varetagelse af særlige behov</i>	Ja	- Tilbuddenes skærmede enheder/domæner vurderes unikke, og er i mange tilfælde alternativ til enkeltmandsprojekter. - Tilbuddet besidder særlig faglig kompetence og særlig viden om målrettede metoder.
<i>Særlig opmærksomhed</i>		- Det er <u>alene</u> tilbuddenes skærmede enheder/domæner, der vurderes som unikke, og som således karakteriseres som mest specialiseret. - Der er flere tilbud målrettet autister i hovedstadsregionen, men de øvrige tilbud lever aktuelt ikke aktuelt op til kriterium 1 og 2. - Der er på nuværende tidspunkt ventelister på pladser med skærmede enheder/domæner. Det bør derfor overvejes, om der er behov for at opjustere antallet af skærmede pladser/domæner.

Tværkommunal samarbejdsmodel og procedure

De mest specialiserede tilbud i hovedstadsregionen er underlagt en særlig tværkommunal opmærksomhed, som er formuleret i en tværkommunale samarbejdsmodel defineret som nødbremse-modellen. Modellen beskrives nedenfor.

Nødbremse-modellen

Følgende aspekter er udgangspunkt for den særlige tværkommunal samarbejdsmodel omkring understøttelse af de mest specialiserede tilbud:

- ▶ Modellen træder alene i kraft undtagelsesvist, det vil sige, at den ikke automatisk skal være gældende for alle de mest specialiserede tilbud.
- ▶ Modellen er dynamisk og skal løbende tilpasses udviklingen på det specialiserede socialområde fagligt, metodemæssigt, behovsmæssigt og økonomisk.
- ▶ Modellen har fokus på incitament, herunder både for brugerkommuner og driftsherrer.
- ▶ Modellen understøtter en omkostningseffektiv drift og styring.

Derudover er det ved omlægning og lukning af de mest specialiserede tilbud relevant at indgå tværkommunale aftaler om, hvordan det vurderes om eventuelle faglige kompetencer og specialiseret viden går tabt, samt hvordan denne eventuelle særlige kompetence eller viden kan bevares eksempelvis ved overførelse til andet tilbud.

Det centrale i nødbremse-modellen er, at der først, efter en vurdering med afsæt i en grundig afdækning af tilbuddets økonomi m.v., kan bevilliges særlige vilkår til et tilbud, der opfylder kriterierne for mest specialiserede tilbud. Det er således først, når tilbuddet oplever problemer, at der kan indgås særlige aftaler om tværkommunalt samarbejde eller særlige vilkår for pågældende med henblik på at sikre den fortsatte eksistens af et tilbud.

Det vurderes desuden at medvirke til, at driftsherrer for de mest specialiserede tilbud fortsat har incitament til at sikre en rentabel drift af tilbuddet – modsat at et tilbud, som er defineret som mest specialiseret, per automatik har særlige fordele.

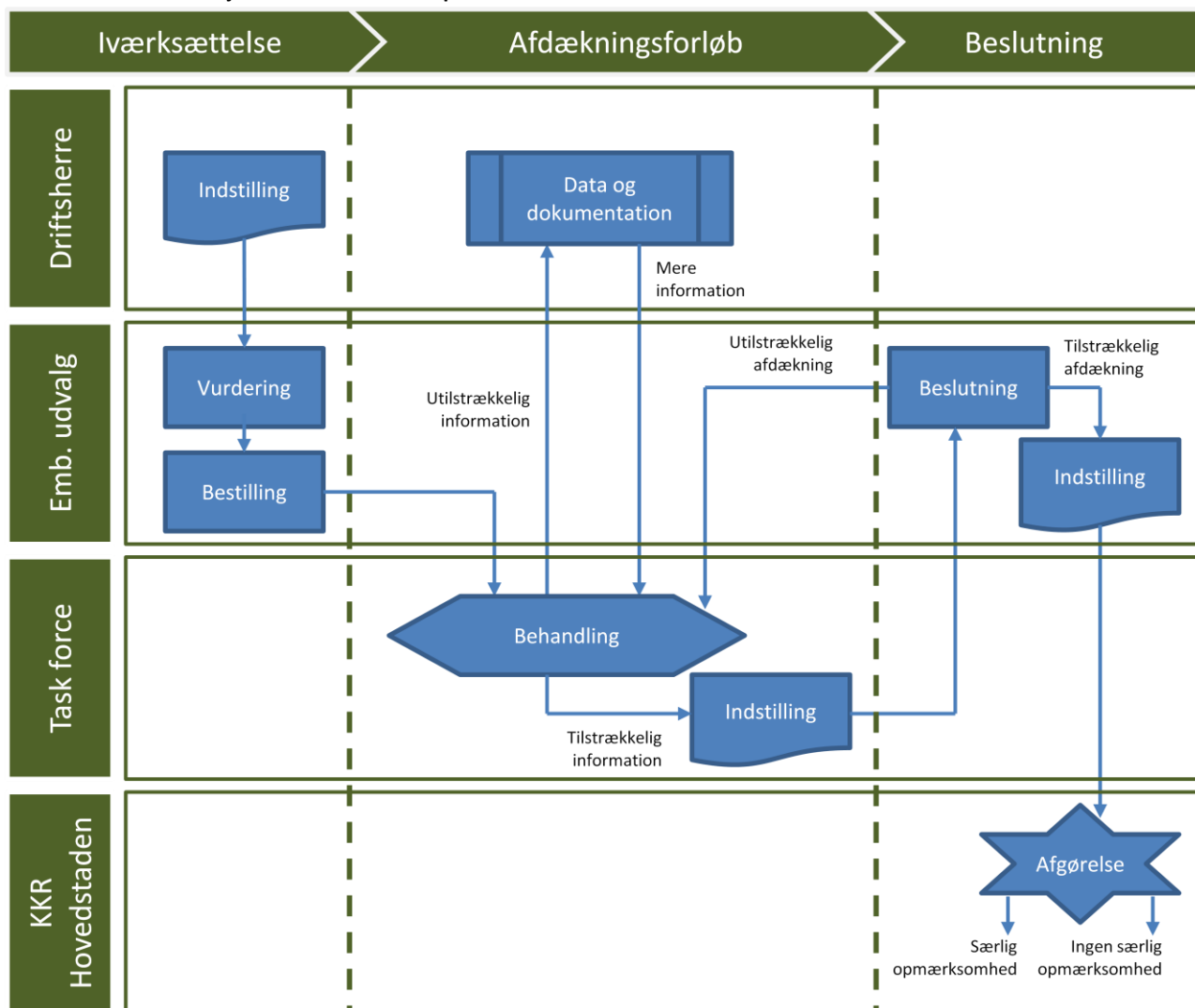

Tværkommunal samarbejdsmodel om de mest specialiserede tilbud	
Grundvilkår	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Tilbud, der kan karakteriseres som mest specialiseret, får ikke automatisk tildelt særlige vilkår. ▶ Først når et tilbud er i vanskeligheder og efter en grundig afdækning af problemstillingerne hos tilbuddet, kan der blive tale om at tildele tilbuddet særlige vilkår.
Målgruppe	<ul style="list-style-type: none"> ▶ De tilbud i hovedstadsregionen, der kan leve op til kriterierne for mest specialiserede tilbud.
Udslagsgivende faktor	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Tilbud, der er omfattet af målgruppen, og som har en særlig bekymring omkring tilbuddets eksistensgrundlag.
Handling	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Samarbejdsaftalen giver driftsherre mulighed for at indstille sit tilbud til behandling i Embedsmandsudvalget for Social og Uddannelse. ▶ Indstillingen skal omfatte en detaljeret beskrivelse af den særlige problemstilling, som driftsherre vurderer, at tilbuddet er i, herunder beskrivelser af overordnede økonomiske data, bl.a. udvikling i belægningen m.v.
Vurdering	<ul style="list-style-type: none"> ▶ På baggrund af driftsherres indstilling foretages en vurdering af tilbuddet i forhold til efterspørgsel, alternativer inden- og uden for regionen, tilbuddets karakter m.v. ▶ Det forudsættes, at driftsherre forinden selv har ageret som en økonomisk ansvarlig leverandør, herunder vurderet følgende muligheder for at løse tilbuddets økonomiske udfordringer: lukning af pladser, besparelser, organisatoriske ændringer, der kan nedbringe omkostninger fx samdrift med andre tilbud, fællesledelse m.m. ▶ Embedsmandsudvalget videresender indstilling til den faste task force, og angiver særlige fokusområder og opmærksomhedspunkter, som skal indgå i task forcens grundige afdækning af tilbudets økonomi m.v. ▶ Task forcen igangsætter et afdækningsforløb, og har som led heri mulighed for at indhente yderligere dokumentation og data om den konkrete sag. ▶ På baggrund af den grundige afdækning vurderer task forcen, hvorvidt der er tale om et tilbud, der fremadrettet skal være til rådighed i hovedstadsregionen for at kunne tilgodese behov for behandling/tilbud til regionens borgere, og i givet fald, om der er behov for særlig opmærksomhed. Task forcen indstiller vurderingen til Embedsmandsudvalget for Social og Uddannelse. ▶ Vurderes der at være behov for særlig opmærksomhed, kan task forcen (Embedsmandsudvalget for Social og Uddannelse) trække på en liste med mulige tiltag, der kan iværksættes i forhold til det konkrete tilbud. ▶ Embedsmandsudvalget for Social og Uddannelse beslutter, om de vil tilslutte sig task forcens indstilling, herunder forslag til tiltag, eller om udvalget oplever behov for yderligere afdækning i regi af task forcen. ▶ Embedsmandsudvalget for Social og Uddannelse indstiller beslutning til KKR Hovedstaden, der træffer den endelige beslutning om handling i forhold til det konkrete tilbud.
Særlige tiltag	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Særlige tiltag vurderes individuelt i forhold til den konkrete sag og driftsherre. ▶ Inspiration til særlige tiltag kan findes i en værktøjskasse med mulige tiltag, som dog ikke er en udtømmende liste. Der kan derfor komme andre tiltag i spil. Se nedenfor.
Forudsætninger	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Der skal afsættes ressourcer, der skal indgå i den særlige task force. ▶ De kompetencepersoner, der skal indgå i en task force, udpeges, således at de hurtigst muligt kan træde til, når behovet for afdækning af et tilbud opstår. ▶ Der er en klar tidsfrist for afdækningen, som er så kort som mulig (4 måneder).

Nedenfor er arbejdsgange og procedure i beslutningsforløbet illustreret via et flowchart:

Flowchart over samarbejdsmodel om de mest specialiserede tilbud

Mulige tiltag

Nedenfor er til inspiration oplistet mulige tiltag, der kan iværksættes i forbindelse med en vurdering af, at særlige tiltag er relevante og nødvendige for at bevare et tilbud, der er omfattet af kriterierne for mest specialiserede tilbud. Det skal dog fremhæves, at listen nedenfor alene er eksempler, og derfor ikke er udtømmende. Der kan derfor også komme andre tiltag i spil.

- ▶ Tilbuddet lukker, men der indgås samarbejde mellem kommuner og eventuelt region om at sikre specialviden og kompetencer i andre tilbud eller tiltag
Herunder omplacering af konkrete medarbejdere i andre tilbud eller tiltag i hovedstadsregionen.
- ▶ Samarbejde mellem kommuner og eventuelt region om udvikling af indholdet i tilbuddet
Herunder videndeling om særlige pædagogiske forhold, udskillelse af konsulenttydelser, og ændre organisering af driften.
- ▶ Forlængede opsigelsesvarsler
Vil kunne give en forlænget planlægningshorisont i forhold til tilbud til borgerne. Aktuelle brugerkommuner bør høres inden de pålægges forlængede opsigelsesvarsler.
- ▶ Lavere budgetteret belægningsprocent
Dette indebærer reelt en takststigning for tilbuddet.
- ▶ Anden finansieringsmodel - takstfinansiering kombineret med objektiv finansiering

En finansieringsmodel, hvor takstfinansiering kombineres med objektiv finansiering kender kommunerne fra finansieringen af pladser på de landsdækkende sikrede afdelinger.

Modellen omfatter, at den ene del af omkostningerne i tilbuddet betales gennem en takst for kommunernes forbrug af pladser, mens den anden del dækkes af objektiv finansiering. Den objektive finansiering er typisk beregnet efter en fordelingsnøgle, eksempelvis antallet af borgere inden for målgruppen. Det er muligt at skrue modellen sammen på flere måder i forhold til vægtning af de to finansieringselementer i deres indbyrdes forhold.

Fordelen ved denne model er, at den både indeholder et element af aktivitetsafhængig finansiering, hvilket giver tilbud incitamentet til at tilpasse sit forbrug til takstindtægterne, samt et element af grundfinansiering, der gør tilbuddet mindre sårbart over for store udsving i aktiviteten og derved bidrager til en vis driftssikkerhed.

Der bør være stor opmærksomhed på at adskille de to finansieringskilder. Adskilles de ikke kan det give urealistisk budgetlægning eller manglende kapacitetstilpasning, hvilket kan føre til efterregulering af den objektive finansiering. Desuden kan der være en risiko for, at kommunerne, via den objektive finansiering, medfinansiere unødigt kapacitet.

Task force

Den faste task force består af centrale nøglepersoner på både børne- og ungeområdet og voksenområdet, herunder fagpersoner fra både myndigheds- og driftsherrekommuner samt Region Hovedstaden. Der etableres faste procedurer omkring arbejdet i den faste task force. Procedurerne skal blandt andet kunne imødekomme en række opmærksomhedspunkter og hensyn, herunder:

- ▶ at et tilbuds opfyldelse af kriterierne i et år ikke er lig med en varig opfyldelse,
- ▶ at de mest specialiserede tilbud løbende og systematisk skal revurderes,
- ▶ at nyetablerede tilbud og øvrige tilbud omfattet af KKR Hovedstads Udviklingsstrategi løbende og systematisk skal vurderes i forhold til kriterierne.

Task forcen samles med en fast årlig kadence og på to på forhånd fastsatte datoer i løbet af året, således at eventuelle driftsherrer ved, hvornår det vil være hensigtsmæssigt at indstille tilbud. Derudover vil task forcen kunne samles i forbindelse med akutte behov for vurdering af tilbud, jf. samarbejdsmodellen

Desuden vil task forcen årligt eller hver anden år foretage en vurdering af behov for og efterspørgsel efter de mest specialiserede tilbud blandt alle kommuner i hovedstadsregionen. Dette kan blandt andet ske samtidig med indhentning af oplysninger til udviklingsstrategien. Der vil således løbende blive foretaget en vurdering af de tilbud, der i pågældende år opfylder kriterierne for mest specialiserede tilbud, og en vurdering af nyetablerede tilbud og øvrige tilbud omfattet af udviklingsstrategien.

Krav til de mest specialiserede tilbud

Der er opstillet en række krav til de tilbud, som lever op til kriterierne for de mest specialiserede tilbud. Formålet med kravene er at tydeliggøre, at der med den særlige opmærksomhed, som de mest specialiserede tilbud kan få, hvis de kommer i vanskeligheder, også følger en forpligtelse til at udvikle tilbuddene, stille viden og ekspertise til rådighed, samt at dokumentere indsatserne.

Der stilles således følgende krav til de mest specialiserede tilbud i hovedstadsregionen:

- ▶ Tilbuddet skal efterstræbe at være på forkant og løbende udvikle sig i forhold til målgruppens behov, metoder, velfærdsteknologi, kommunernes efterspørgsel efter ydelser og pladser m.v.
- ▶ Tilbuddets viden, ekspertise og pladser skal være tilgængelig for alle kommuner i hovedstadsregionen, og der må ikke gives forrang til borgere fra driftsherres egen kommune eller geografisk nærområde.
- ▶ Tilbuddet skal levere synlig og offentlig tilgængelig dokumentation og effekt af indsatserne i tilbuddet.

Den nedsatte task force kan medtage ovenstående krav i forbindelse med løbende vurderinger af de mest specialiserede tilbud.